

Puurs

Tocht kort door de bocht

26 december 2010

Het was mijn betrachting dit wandeljaar in schoonheid af te sluiten. Om er diepte en perspectief aan te verlenen. Maar, zoals bekend, de weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens. Al zal je mij in dezen toch enige clementie moeten verlenen vermits ik het slachtoffer werd van de omstandigheden.

Veel aanbod was er niet op deze tweede kerstdag. Tenzij in het te verre Limburg. Waar het nog meer heeft gesneeuwd dan bij ons. Waardoor het veilig bereiken van een doel over de weg nog onzekerder is. Maar om het slot van het wandeljaar zo schoon en glanzend mogelijk te houden, dacht ik dat Puurs wel puur genoeg zou zijn. En niet te ver af. Het zal waarschijnlijk wel mijn laatste officiële wandeling van dit jaar geweest zijn. Weliswaar wordt er op 31 december nog een tocht ingericht. Al voor de 11^e keer trouwens. Dat gebeurt in Kortemark in West-Vlaanderen en de naam die men voor dit waaiertje wandelingen heeft gekozen is: „Tis tied ta tud tis-tocht“. Ja, lees dat nog maar eens rustig over. Kijk, nu denken jullie dat ik maar wat zit te verzinnen. Ik ken jullie wel! Maar om mijn goede trouw met bijna granieten bewijzen te onderbouwen volgt hier een kopie van de aankondiging van deze wandeling zoals die in de nu versleten Marching staat.

Voilà. En wat betekent dat nu? Betekent het überhaupt wel iets? Ja hoor, de oplossing van dit raadseltje staat aan het eind van dit Voetstukje. Nee! Niet stiekem gaan kijken! Eerst hier verder lezen. Natuurlijk, voor mijn West-Vlaamse lezertjes is dit een makkie. Die verstaan zelfs wat Flip Kowlier zingt. Die man is geboren in Izegem als Filip Cauwelier en de taal die hij hanteert is voor de rest van de natie zo goed als Sanskriet gedeclameerd met een spraakgebrek. Het is schijnbaar nog niet moeilijk genoeg dat er drie officiële talen zijn in ons koninkrijk, er bestaat ook nog een schier oneindige reeks dialecten. En zeggen dat men het destijds, bij de stichting van België zo goed voorhad! In de Belgische Grondwet van 1830 werd opgenomen dat: „*het gebruik der talen in België vrij is*“. Mooi toch? Op het eerste gezicht wel ja, maar in de praktijk betekende het dat alleen de ambtenaren en gezagsdragers vrij waren om hun taal te gebruiken. Eén van de leden van het Voorlopig Bewind (de „makers“ van België), de Fransman Charles Rogier, had reeds in oktober 1830 verklaard dat er in België maar één taal mocht zijn: het Frans. Zodat alle openbare ambten in de administratie, het gerecht en het leger bijgevolg aan Walen of Luxemburgers moes-

ten toegekend worden. Waardoor de Vlamingen wel gedwongen zouden worden om Frans te leren. Simpel toch? Later liet die Rogier zich tot Belg naturaliseren zodat hij tot drie keer toe minister kon worden. Nu heeft hij in Brussel een plein dat naar hem genoemd is. Kunnen we hem eindelijk eens onder de voet lopen.

Goed, ik wijk af. Gebeurt wel meer.

Wit

Zo, voor het eerst sinds 1964 hadden we dus een witte Kerst! Ja, ja, de sukkels in Ukkel hadden vorig jaar al staan roepen dat het zover was. Drie armzalige centimeter lagen er toen. Daar in Ukkel. Hier niet. Tegen 's middags waren die overigens alweer weggesmolten. Eigenlijk had ik verwacht dat de meligheid wel kamerbreed uit de radioluidspreker en het televisiescherm zou vloeien. Wat de televisie betreft heb ik geen stem in het kapittel vermits die tijdverslinder hier al ettelijke jaren geen tempel meer heeft. Wat de radio betreft viel het echter nogal mee. Hoewel... eigenlijk viel het me wat tegen. Want anders had ik lekker kunnen fulmineren tegen de muzaksgewijs over onze hoofden uitgegoten Jingle Bells, Santa die to Town kwam, Dreaming of a White Christmas, Rudolf met zijn rode neus en de nacht die stil en heilig was. Maar nee, dus. Romantische zielen konden echter wel hun hart ophalen aan dit meteorologisch fenomeen. Alleen... in West-Vlaanderen daar zitten ze nog steeds op hun honger. Waarschijnlijk sneeuw besteld in één van die onmogelijke dialecten van hun. Dat moet mis gaan.

De rit naar De Kollebloem in Puurs beloofde avontuurlijk te worden. Tenminste wanneer er enig gewicht mocht toegekend worden aan de mededelingen via onze nationale radio. Die voerde ongeveer elkeen ten tonele en voor de micro die wat verantwoordelijkheid droeg omtrent het transport, al dan niet openbaar, en de toestand van het wegennet. Behalve dan de provinciegouverneur. Die zit misschien wel in het buitenland. In een duur oord waar zogenaamd aan wintersport wordt gedaan. Alsof onze Vlaamse sneeuw niet goed genoeg is! Het bleek dat de alarmkreten die ons sommeerden om vooral thuis te blijven voor de ongeveer 35 kilometer die ik te rijden had, schromelijk overdreven waren. Het is me gebleken dat de vreselijke gaten die in het wegdek gevallen zijn door het beetje vriezen wat we gehad hebben, veel gevaarlijker zijn dan eventuele gladheid! Het was niet zelden nodig het stuurwiel enigszins krampachtig te omklemmen om bij de onverhoedse confrontatie van een wiel met die kraters niet, zoals dat zo prozaïsch heet „de controle over het stuur te verliezen“. Behalve in binnenstraten, waar de slinkende strooizoutvoorraad niet aan besteed werd, was het vrij gemakkelijk rijden. Ik had er me gisteren al laten vangen aan dat „oei, oei“ gedoe door inderdaad nergens naartoe te rijden. Vandaag heb ik moedig alle omstandigheden getrotseerd en een pyrrhusoverwinning behaald. De inrichters hebben mijn beste bedoelingen voor een deel weten te fruiken. Maar daar zat het weer in het algemeen en de sneeuw in het bijzonder voor niets tussen.

Op weg

Het werden dus de Eindejaarstochten van W.V.K. Puurs. In de aankondiging stond er nog bij dat het al de 25^e keer was dat die tochten werden georganiseerd. Een zilveren jubileum! Dat moest dus wel iets speciaals zijn... Niet dus. Al is het een leuke sticker die voor 25 cent te koop was.

Toen ik mijn formuliertje in de daarvoor bestemde bak deponeerde, zei een vriendelijk vertegenwoordiger van de club die dit evenement organiseerde dat er nog veel plaats was in die bak en dat het waarschijnlijk wel zo zou blijven. Hij bedoelde allicht dat de weersomstandigheden niet erg dienden en dat er dus maar weinig volk zou op af komen. Hij kan wel eens gelijk gekregen hebben. Al heb ik het dan niet gecontroleerd.

Onderweg naar het culturele centrum De Kollebloem was het me al opgevallen dat er zo nu en dan wat neerslag te noteren viel. Niet veel, dat niet, maar toch. Ik kon in eerste instantie niet uitmaken of het sneeuw, dan wel een ander type winterse neerslag was. Het was ook moeilijk vast te stellen want op deze tocht viel er van alles uit de lucht. De zon ging zelfs even schijnen. Verder werden we getrakteerd op regen, sneeuw en stofhagel.

Ik had de stellige indruk dat er hier in de afgelopen dagen nog meer sneeuw was gevallen dan dat bij ons het geval was. Zeker twintig centimeter. Op sommige plaatsen was die sneeuw opgewaaid tot een soort mini-duinen. Compleet met de opbouw die wel eens kenmerkend is voor sommige zandduinen. Een steile flank, aan de andere kant een minder steile en de top zo scherp als een mes. Het maakte het stappen op sommige plaatsen wel extra moeilijk. Zodat het wel meer had van ploeteren dan van wandelen. Iets wat natuurlijk wel in de lijn van de verwachtingen lag.

Op het verkeerde pad

Al kort na de start ging het verkeerd met de aangeduide weg. Een pijltje was zo twijfelachtig in zijn aangeduide richting dat ik het verkeerde pad insloeg. Waarbij ik uiteindelijk terecht kwam in de tuin van een woning. Waar men nog in diepe rust verkeerde. Zo moest ik niet uitleggen wat ik daar kwam uitvoeren. Het was algemeen zo dat er niet al te veel zorg besteed was aan het uitpijlen van deze wandeling. Zo geschiedde het dat ik een controlepost miste en daardoor ook een lus van het traject. In plaats van de 25 kilometer (die overigens niet meer dan goed 23 kilometer bleken te zijn) heb ik uiteindelijk maar 19 kilometer gelopen. In Oppuurs ging het mis. Het is algemeen al zo dat in het centrum van een dorp en in bossen, het goed aanbrengen van wegwijzertjes meer dan elders kritisch is. En ik heb er eentje over het hoofd gezien. Of het was er niet. Wie zal het zeggen? Zo werd dus mijn vrome wens om dit jaar met een tocht van 25 kilometer uit te wandelen de grond ingeboord.

Winters!

Een grimmige speelplaats

Zo kwam het dat ik veel vroeger dan gedacht bij een somber bouwwerk arriveerde. In duidelijke witte letters en cijfers stond op de voorkant te lezen dat het hier gaat om „La Redoute de Puers“. Wat me echter onmiddellijk trof was het jaartal: 1912. In dat jaar werd namelijk mijn vader geboren en, puur toeval, net op de datum van vandaag, 26 december. De Redoute is een militair bouwwerk waar geen beton aan gespaard is, zo te zien. Het was een onderdeel van de zogenaamde Buitenlinie. Dat was een fortencomplex dat een

Somberheid annex speeltuin

derde verdedigingsgordel moest vormen voor Antwerpen. Een redoute of „Schans van de Hoofdweerstandstelling“ werd meestal gebouwd tussen twee forten in. In dit geval staat de Redoute van Puers tussen de forten van Liezele en Bornem. Op de kaart zie je nog steeds een ring van stervormige grachten in de wijde omtrek rond Antwerpen. Het zijn getuigen van de forten die er ooit stonden en die gebouwd werden volgens de principes die Vauban had uitgedokterd. Vele van die forten bestaan ondertussen niet meer. Enkel nog de lokatie ervan. De forten stonden meestal zo'n vijf kilometer uit elkaar. De militaire overheden stelden zich veel voor van deze verdedigingsgordel. Het bleek echter al snel, al tijdens de Eerste Wereldoorlog, dat deze gebouwen niet bestand waren tegen een voortgezet en intensief bombardement. De forten en de redoutes waren al verouderd van zodra ze nieuw waren. Ze hebben dan ook nagenoeg geen enkel strategisch belang gehad. Deze schans werd in 1950 aangekocht door de parochie van Puurs. Daar kreeg ze de naam van Sint-Pietersburcht. Het was lang een geliefd speelterrein voor de jeugd uit de buurt. In 1988 ging de eigendom over op de v.z.w. De Wielewaal en het Arboretum Puurs. Daarop volgde een heraanleg en nu is het een speeltuin waar tevens aandacht besteed wordt aan aspecten van het milieubewustzijn. Alles bijeen een nogal bizarre plaats om een speeltuin in te planten, schijnt het me toe.

De wandeling was zo gelegd dat we een rondje moesten maken rond de vesting en het achterliggende speelterrein. Een flinke wal omringd het geheel. Aan het einde van deze zeer plaatselijke lus wachtte er een bord met de mededeling dat in het inwendige van deze forteresse een kop bouillon wachtte. Het bleek dat er keuze was tussen een neut en een beker OXO. Dat laatste gemaakt met de eeuwenoude bruine drab, een vleesextract dat ene Liebig ooit heeft in elkaar geknutseld.

Vanaf hier was het nog maar een kort eindje tot aan de voet van de vreselijk grote kerk van Puurs en het ontijdige einde van de tocht.

De haast kolossale kerk van Puurs

Meer weten?

Nogal tegen mijn gewoonte in vertel ik nagenoeg niets over de streek. Dat komt doordat ik al meerdere malen hier in de omtrek aan de wandel ben geweest en daarover ook heb bericht. Zo bijvoorbeeld ter gelegenheid van een driedaagse die vanuit hetzelfde punt vertrok als de wandeling van vandaag. Daarover staat van alles te lezen in het Voetstukje over Puurs van 7 augustus 2009. Ook in het stukje over Bornem van precies een jaar geleden staat er wat. Dus... wie er zich toe geroepen voelt: even struinen door de voorgaande stukjes.

Statistieken en andere leugens

Bij het (bijna) einde van dit jaar, is het misschien gepast, dan wel interessant, stil te staan bij wat ik op wandelgebied dit jaar zoal heb gedaan. Het blijkt dat ik in 2010 welgeteld 2007,19 kilometer heb gestapt. Dat zijn de officiële kilometer die in mijn elektronische wan-

delboekje zijn opgetekend. In werkelijkheid zijn het er wel wat meer want ik heb niet alles genoteerd. Het was mijn betrachting er heel precies 2010 kilometer van te maken. Gestrand in het zicht van de haven. Over die ruim 2000 kilometer heb ik 336 uur en 46 minuten gestapt. Dat betekent een gemiddelde snelheid van 5,9 kilometer per uur. Het betekent ook dat ik dit jaar 14 volle etmalen plus 7 uur op de baan ben geweest. Dat heeft geresulteerd in 45 Voetstukjes, dit inbegrepen.

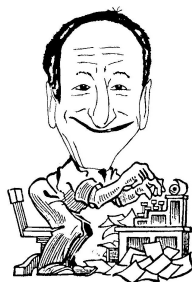
Mijn paar schoenen is versleten, op mijn toetsenbord zijn een aantal tekens onleesbaar geworden en de sneeuw smelt weg. Een waardig besluit... op naar een nieuw jaar!

De beloofde verklaring van „Tis tied ta tud tis“. Het betekent: *Het is tijd dat het uit (gedaan) is.*

‘t Is tō skooëne, neeë!

De track van mijn wandeling

©2010 Michel Christiaens